

Viden om Aldring – fra hverdagsliv til geriatriens historie

Muligvis er det tilfældigt. Muligvis er det et tegn på, hvad der rør sig på aldrings- og ældreområdet for tiden. Det slog mig i hvert fald, da jeg læste dette nummers bidrag, at de alle kredser om nogle lignende emner: gensidighed, inddragelse og erfaringsudveksling.

Tonen slås an fra første artikel – Tania E. A. Hansens prisforelæsning efter modtagelsen af Kirsten Avlund Prisen – hvor det handler om at "give stemmerne plads, tage [dem] med derud, hvor de bliver hørt, og give dem fylde". I Hansens forskning handler dette om at lytte til nuancerne i hverdagslivet med demens og om, hvad 'demensvenlighed' egentlig betyder for dem, det handler mest om.

I næste artikel af Pernille B. Pedersen og Christine E. Swane lyttes der derefter til besøgsvenner og -værter for at forstå både muligheder og grænser for omsorg mellem besøgsparterne. I en kontekst, hvor behovet for frivillige besøgsvenner på ældreområdet kun er stigende, tydeliggør artiklen, at et væsentligt grundlag for en meningsfuld besøgsrelation vil være, at der fortsat skabes plads til anerkendelse og gensidighed i relationerne.

En anden form for omsorg og inddragelse møder vi også i Mia Stochholms artikel om Marianne Mikkelsens planteværksteder. Ved at bringe sanserne i spil med planter og genstande fra naturen skaber Mikkelsen et rum for historier, erindringer og levende samtaleemner på de plejehjem, hun besøger – til glæde for ikke bare beboere, men også pårørende og personale.

Hvor Stochholms artikel handler om at inddrage sanser og natur i omsorgsarbejdet, tager Maria Kjølner Pedersen og medforfattere os dernæst med ind i maskinrummet på projekt HjertensGlad. Projektet har medtænkt 'brugerinddragelse' og erfaringsudveksling i såvel projektdesign som formål: en undersøgelse af, om

man kan hjælpe ældre hjertepatienter igennem rehabilitering ved at inddrage 'peer-mentorer', som en støtteordning.

Gensidig erfaringsudveksling og muligheden for at lære af hinanden er også centrale begreber i den næste artikel af Anne Liveng, Jeanette Eriksson og Jonas Christensen. Sammen med andre forskere har de udviklet et tværfagligt og tværnationalt ph.d.-kursus om aldrende samfund, hvor de tager utraditionelle læringsaktiviteter i brug. Ud over at dele eksempler til inspiration, påpeger artiklen, at komplekse udfordringer såsom 'aldrende samfund' bedst forstås med udgangspunkt i diversitet og samarbejde.

At aldringsforskning og ældreområdet er et felt, der er under konstant udvikling, får vi også indblik i til sidst i dette nummer, hvor Marianne Schroll, Danmarks første professor i geriatri, viser os geriatriens udvikling indefra. Schroll fortæller her om dansk geriatriens historie gennem sine egne erfaringer og møder med andre væsentlige personer fra feltet.

Denne fortælling illustrerer på sin vis også en pointe fra Kurt Klaudi Klausens bagsidetekst, som argumenterer imod at bruge kronologisk alder som kriterium for fravalg af forskningsansøgninger; alder kan medføre fordele såsom overblik, erfaring og uafhængighed, som man ikke har, når man står ved karrierens begyndelse.

Måske der her viser sig et egentligt samlende tema for dette nummer: at den personlige historie og plads til levede erfaringer giver os indblik og muligheder for at forstå og møde hinanden – og til at skabe gode praksisser og meningsfuld forskning på ældreområdet.

God læselyst!

Morten Bjørner